

DIASPORA ROMÂNEASCĂ

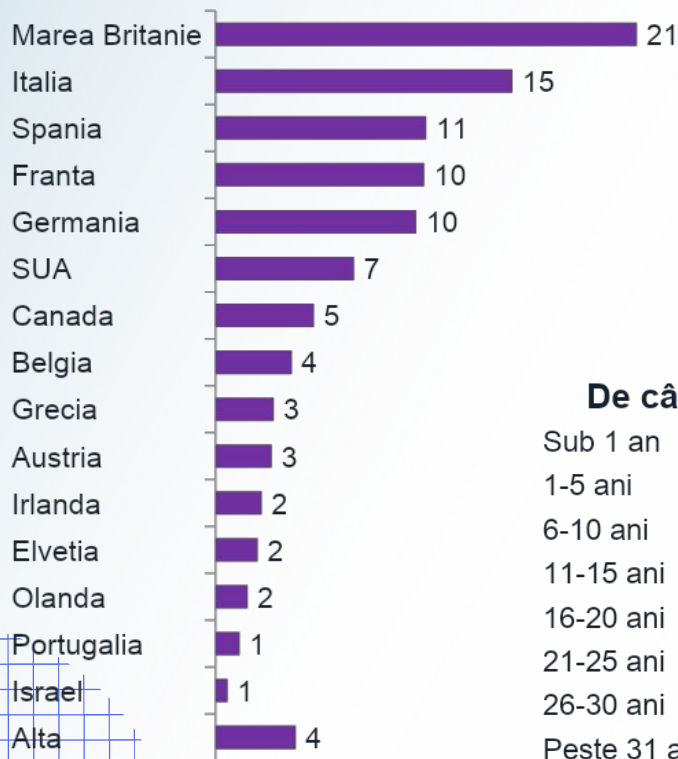
Cum gândesc românii din străinătate despre ei și despre țară

Metodologie

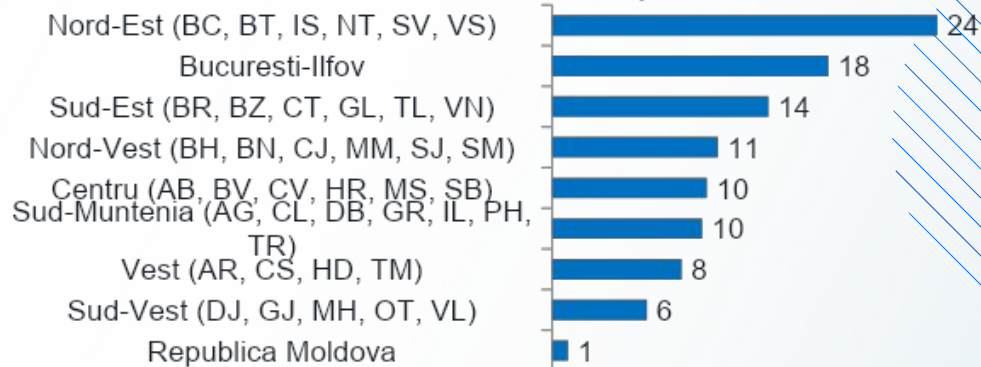
<u>Perioada de intervievare:</u>	15 septembrie – 30 octombrie 2025
<u>Dimensiunea eșantionului</u>	1.098 persoane adulte cu cetățenie română care locuiesc în alte state
<u>Tipul eșantionului</u>	Probabilist-aleator. Au răspuns la chestionar persoane care domiciliază în 21 de țări. Selecția persoanelor s-a făcut aleator, din bazele de date ale Repatriot.
<u>Metoda de culegere a datelor</u>	Online. Un link cu chestionarul postat pe Google forms a fost trimis participanților.
<u>Eroarea de eșantionare</u>	+/-3%, la un interval de încredere de 95%. Din 100 de eșantioane construite la fel, 95 vor da aceleași rezultate cu o eroare de +/-3%. Datele nu sunt ponderate.
<u>Coordonatori</u>	Bruno Ștefan, președintele Biroului de Cercetări Sociale, prof.univ.dr. la Universitatea Națională de Știință și Tehnologie Politehnica București. Camelia-Manuela Lătăianu, profesor asociat la Bergen Community College, New Jersey, SUA. Gabriel Lătăianu, profesor colaborator la Ramapo College of New Jersey, SUA.

Procesul de migrație

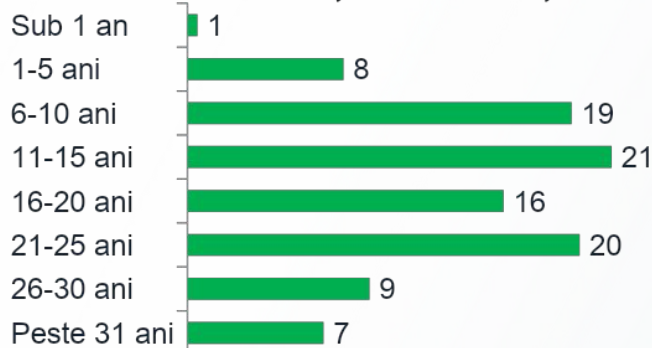
Care este țara în care locuiți acum?

Din ce regiune a României sunteți?

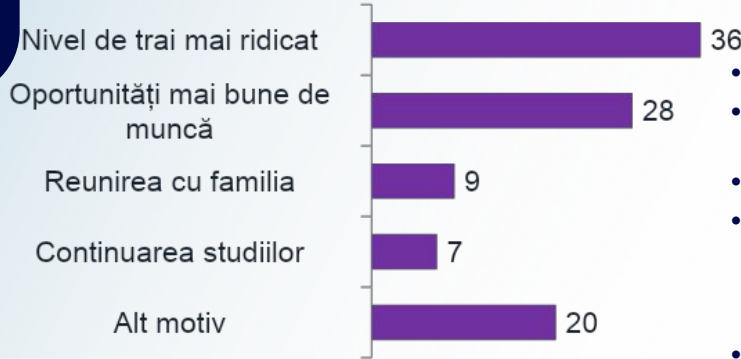

De cât timp locuiți în această țară?

Motivele și provocările migrației

Care este motivul principal pentru care ați plecat din România?

Care au fost principalele dificultăți de integrare?

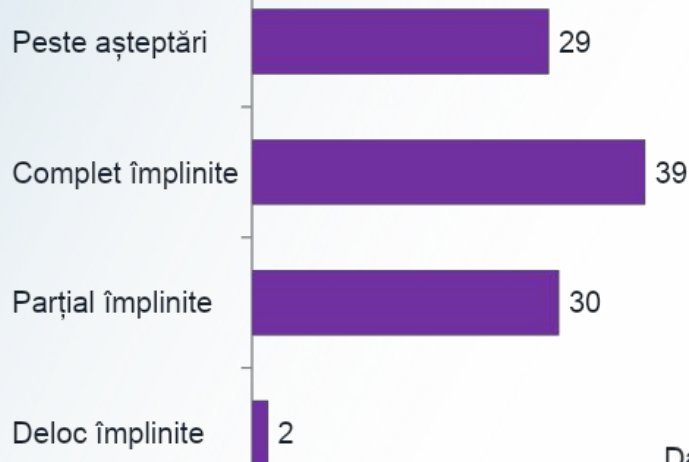

Care este cea mai mare provocare pe care ați întâmpinat-o în străinătate?

- Învățarea limbii
- Integrarea în altă cultură, adaptarea la altă mentalitate, cu un stil relaxat de viață
- Teama că sunt singur, că nu am pe nimeni
- Discriminarea, atitudinea împotriva emigranților, rasismul, superioritatea localnicilor față de noi, abuzurile, lipsa de empatie
- Confundarea noastră cu romii
- Să dovedesc că nu toți românii sunt hoți
- Imaginea proastă a românilor în lume
- Faptul că românii nu sunt uniți
- Răutatea și ipocrizia românească
- Am fost privit ca un străin
- Să mă obișnuiesc cu clima; vremea proastă
- Distanța mare față de România
- Dorul de casă, de familia din România, de prieteni, descoperirea dragostei față de țară
- Lentoarea răspunsurilor autorităților, birocrația, un alt sistem administrativ
- Să mi fac prieteni apropiați, relațiile interumane
- Găsirea unei locuințe, controalele la închirierea apartamentului, chiriile mari
- Dobândirea unei noi profesii
- Recunoașterea studiilor
- Școala, sistemul de educație diferit
- Pornirea unei afaceri, găsirea unui job potrivit, adaptarea la funcții
- Realizarea profesională, dificultățile promovării
- Amestecul de multe nații
- Stilul de viață, mâncarea, obiceiurile
- Căsătoria, întemeierea unei familii e mai dificilă în străinătate
- Lipsa glumelor din țară
- Faptul că românii trăiesc ca niște săraci, ca să trimită banii în țară
- Rezolvarea problemelor medicale
- Singur la spital
- Lipsa oricărui suport social, indiferența ambasadei
- Lipsa credinței în Dumnezeu

Experiența străinătății

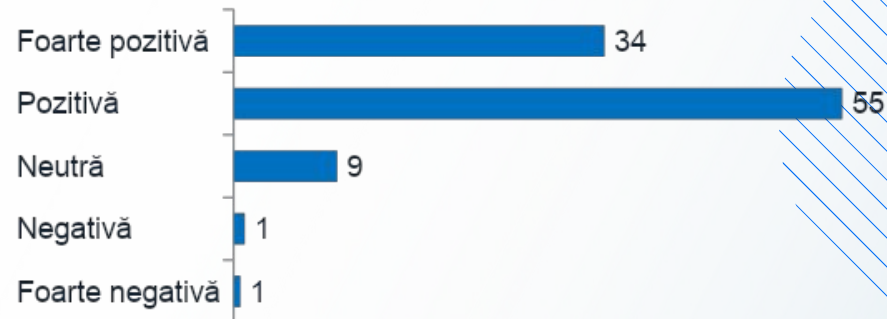
În ce măsură vi s-au împlinit în străinătate așteptările pe care le-ați avut când ați plecat din țară?

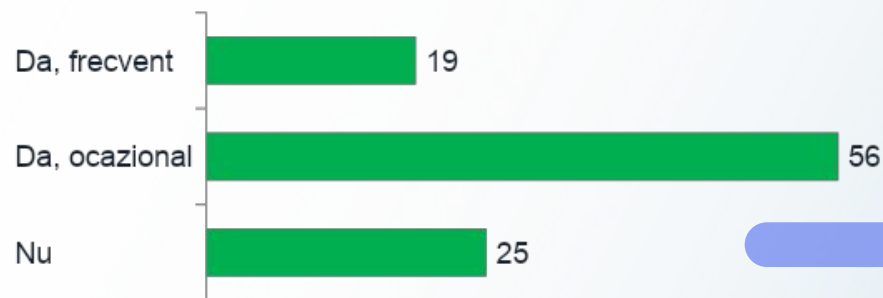
Cei mai nemulțumiți sunt românii din Spania, Austria, Irlanda și Italia, iar cei mai mulțumiți sunt cei din Marea Britanie, SUA, Canada, Elveția, Franța.

Speranțele au fost împlinite peste așteptări sau complet mai ales la persoanele cu studii superioare și la cele care provin din Ardeal.

Cum ați descrie experiența dvs. în străinătate?

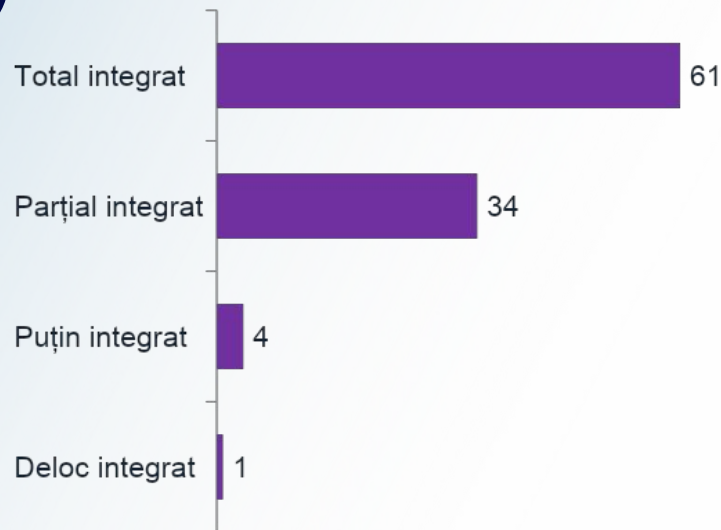

V-ați confruntat vreodată cu stereotipuri negative despre România în țara în care locuiți?

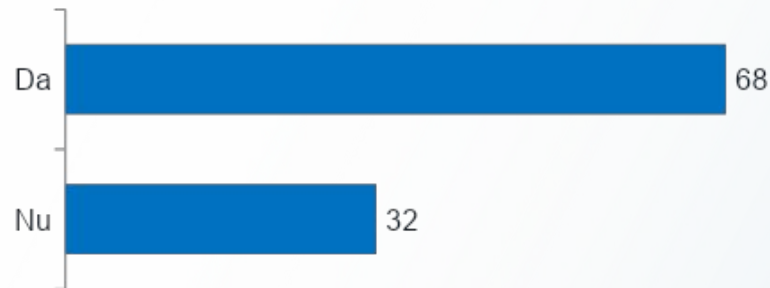
Integrarea într-o țară nouă

În ce măsură vă simțiți integrat în societatea țării gazdă?

Se simt total integrați în țara gazdă mai ales românii din Portugalia (85%), Italia (79%), Grecia (71%), Franța (68%), Israel (67%), Canada (66%), SUA (63%), Spania (63%). Și cel mai puțin cei din Olanda, Austria, Germania, Belgia.

Aveți prieteni apropiați din populația majoritară a țării gazdă cu care obișnuiți să petreceți, să faceți concedii, afaceri?

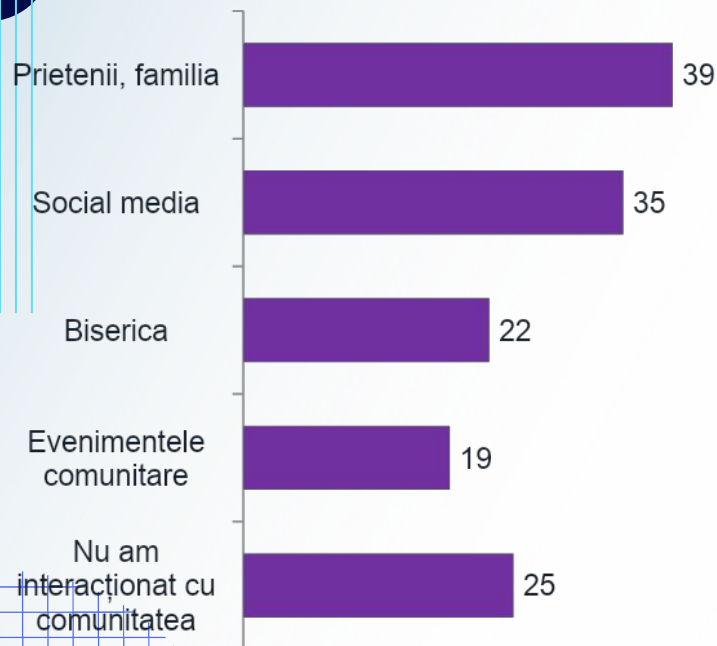

Dvs. sau cineva din familia dvs. s-a înrudit cu persoane de altă etnie din străinătate?

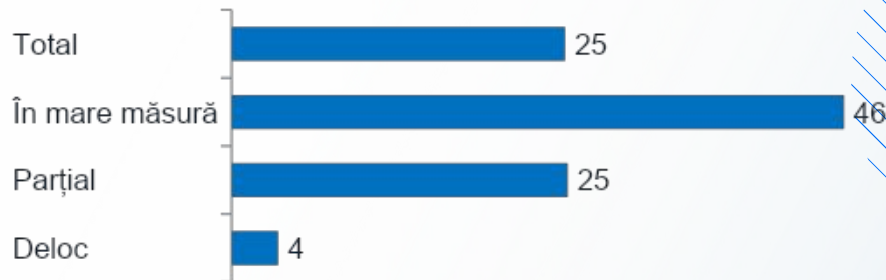

Comunitatea românească

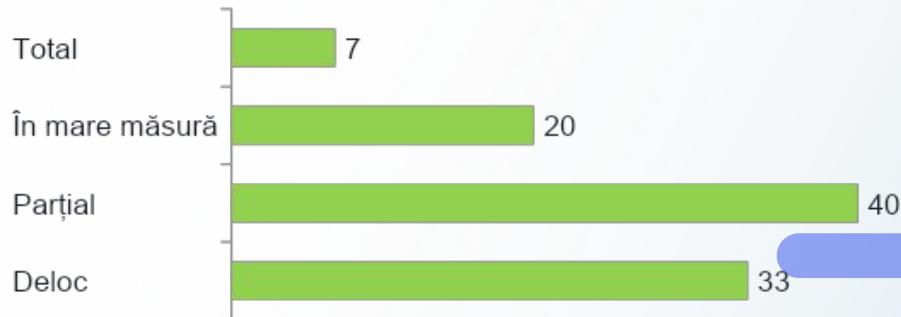
Cum ați aflat de comunitatea românească din țara în care locuiți?

În ce măsură vă identificați cu valorile românești?

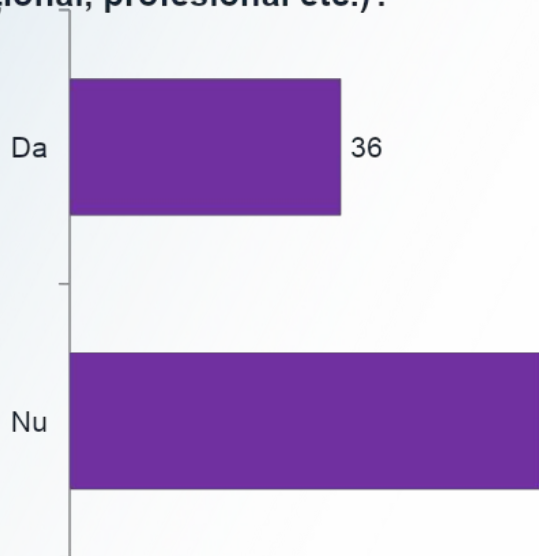

Participați la evenimente organizate de comunitatea românească?

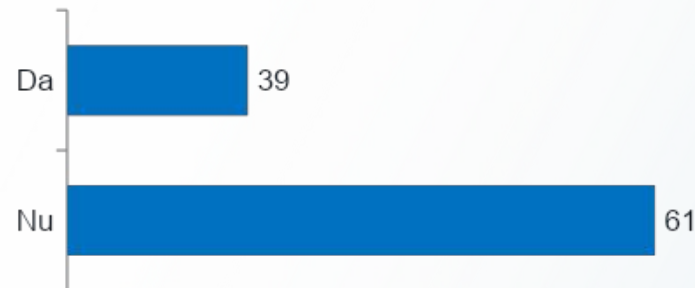
Comunitatea românească (II)

Sunteți parte dintr-o comunitate românească activă (grup religios, educațional, profesional etc.)?

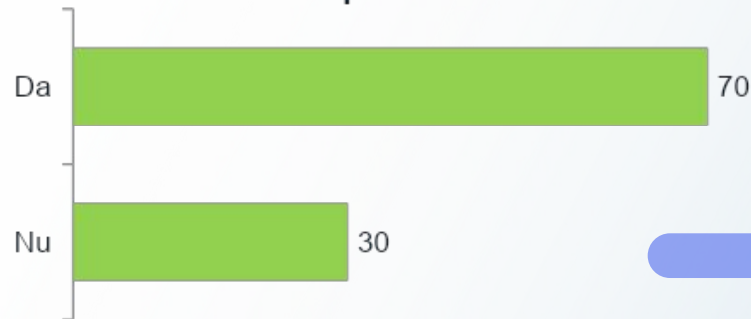

În 2017 erau parte a unei comunități românești 62%. După 8 ani procentul a scăzut la 36%. Sunt parte a unor comunități românești mai ales cei din Israel (67%), SUA (56%), Elveția (52%), Austria (43%). Și cel mai puțin cei din Portugalia (15%), Olanda (23%), Italia (24%).

Ați inițiat sau ați fost implicat în proiecte care să ajute comunitatea românească din diaspora?

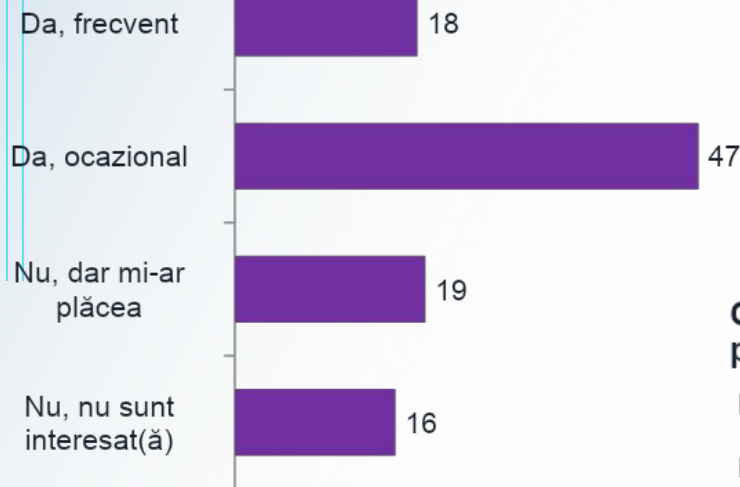

Ați fi interesat să participați la proiecte și inițiative de sprijinire a românilor din diaspora?

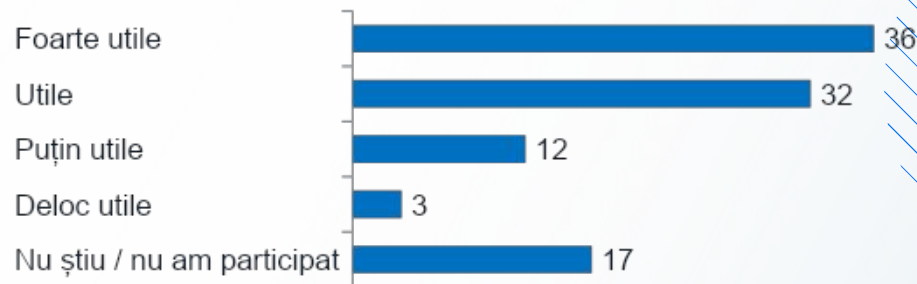
Instituții românești

Ați participat sau colaborat cu instituții românești (consulat, ambasadă, institut cultural) în țara unde locuiți?

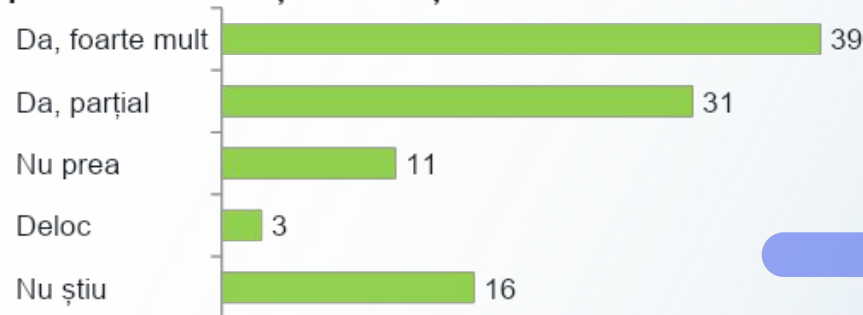

Cele mai puține colaborări cu autoritățile române le au cei stabiliți în Olanda (53%), Italia (42%), Marea Britanie (40%), Irlanda (40%).

Cât de utile considerați că sunt activitățile acestor instituții pentru comunitatea românească?

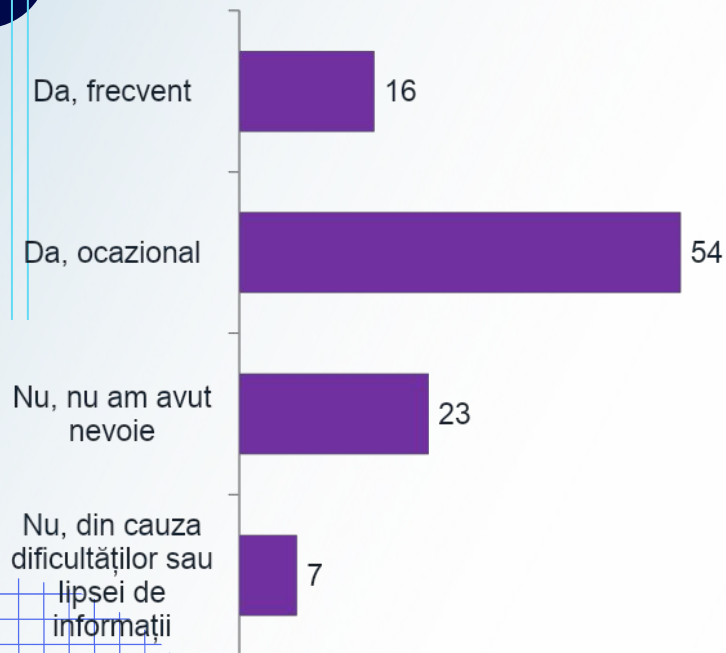

Considerați că aceste rețele ajută la integrarea și păstrarea identității românești?

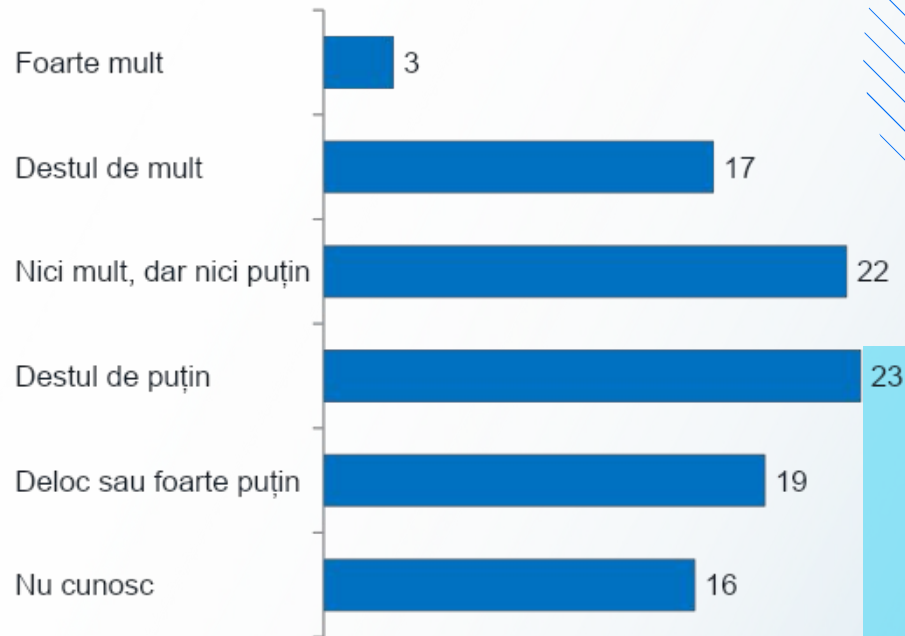

Autoritățile române

Ați folosit serviciile online oferite de autoritățile române (ex. platforme consulare, acte online)?

Considerați că autoritățile române oferă sprijin românilor din diaspora?

Sprijinul statului

Ce tip de sprijin ați considera util din partea autorităților române?

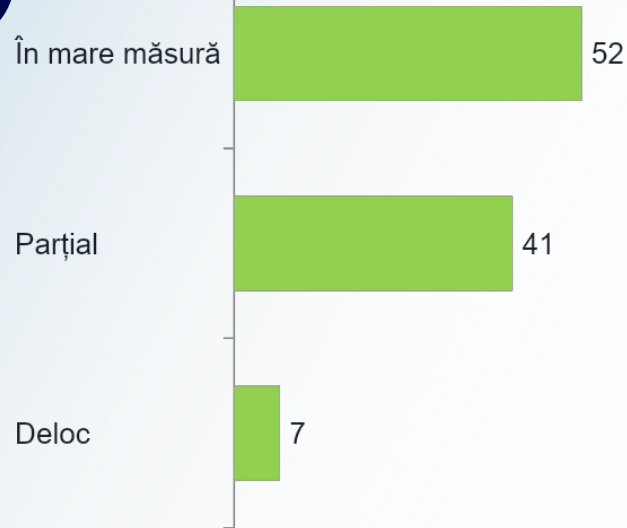

Ce măsuri ar fi bine să ia statul român pentru a sprijini diaspora?

- O strategie pentru întoarcerea în țară; bani sau teren pentru repatriere
- Resetarea totală a programelor de finanțare prin DRP.
- Creșterea afacerilor românești
- Organizarea de evenimente culturale și educaționale, cu invitați de renume. Burse și tabere în țară pentru copii din diaspora
- Cât mai multe schimburi de experiență și know-how.
- Echivalarea diplomelor și sprijinirea absolvenților
- Cursuri de limbi străine, sprijin pentru găsirea unui job, măsuri împotriva discriminărilor.
- Să facă parteneriate cu comunitățile locale, să le organizeze
- Să fie mai activi pe platformele digitale pentru a informa corect despre modificările privind preschimbarea documentelor.
- Granturi pentru promovarea produselor românești
- Să nu mai numească consuli din rândul pilelor și lingăilor politici, ci oameni dedicați diasporei
- Sprijin pentru zboruri mai multe din și spre România
- Simplificarea actelor consulare, digitalizarea serviciilor consulare
- Activități culturale bine făcute, cum fac alții
- O comunicare cu cetățenii mai bună, mai deschisă, mai eficientă. Ambasada e opacă, nu comunică, trebuie programări.
- Înlăturarea mafiei politice, a corupției din justiție și din ministere
- Să implice diaspora în reconstrucția statului
- Să susțină artiștii români din diaspora prin ICR și Ministerul Culturii
- Sprijin pentru integrarea românilor în școli
- Să obținem dubla cetățenie. Să simplifice procesul de redobândire a cetățeniei
- Să susțină și activități non-religioase
- Consiliere pentru cei care ies la pensie, ajutor la repatriere în caz de deces
- Democratizarea și transparența finanțărilor
- Ambasadatele au personal indolent, agresiv, lenes, birocratizat excesiv, nu răspund la

Obiceiurile românești

În ce măsură ați păstrat obiceiurile și tradițiile românești în țara în care trăiți acum?

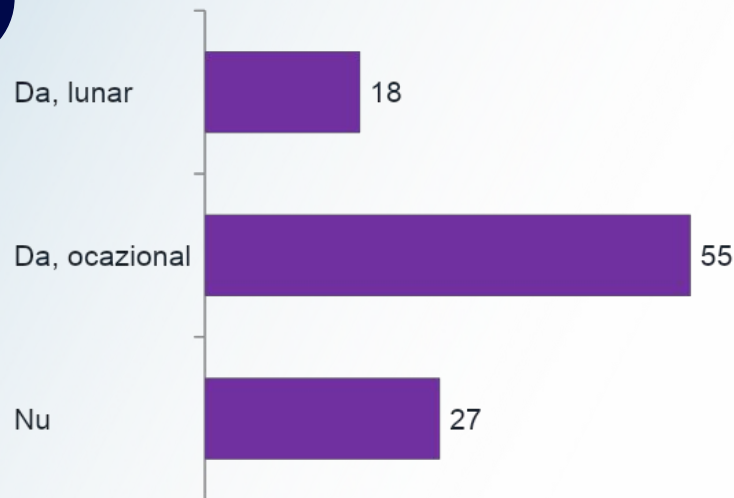
Au păstrat tradițiile în special cei stabiliți în Israel, Australia, SUA, Canada, Grecia și cel mai puțin cei din Portugalia, Elveția, Austria, Germania.

Ce vă lipsește cel mai mult din obiceiurile românești și din cultura română?

- Discuțiile cu prietenii, vizitele la vecini, ieșitul la terase, socializarea, spontaneitatea relațiilor umane, căldura oamenilor, "bună ziua" și "sărut mâna" spuse cu naturalețe, buna cuviință, umorul românesc, ospitalitatea
- Familia și apropierea de cei dragi
- Intelectualii, oamenii de valoare
- Muzica și dansurile, grupurile de dansuri folclorice, colindele, teatrul, artiștii, literatura
- Spiritul românesc, respectul pentru unitatea familiei, patriarhatul, omenia și căldura, relațiile cu vecinii, socializarea, întâlnirile.
- Mâncarea, vinurile, sarmalele, telemeaua, varza murată, cozonacii, Țuica, piftia, coliva
- Sărbătorile în familie, Crăciunul și Paștele, mărtisorul, nunțile, botezurile, cumetriile, petrecerile
- Lipsa unei biserici ortodoxe, slujbele în limba română, mersul la biserică
- Sentimentul de apartenență la o comunitate
- Românii frumoși de acasă. Când ajung în străinătate unii devin neprietnici fără ca asta să fie vina lor
- Limba, accentul de acasă
- Tradițiile de sărbători, obiceiurile de iarnă, datinile de acasă, arta tradițională, atmosfera de sărbătoare.
- Tăiatul porcului, făcutul vinului
- Sărbătorile făcute cu alți români, atmosfera, bancurile, hazul de necaz, familiaritatea, mesele festive
- Casa părintească
- Lansările de carte, spectacolele de la filarmonică, teatrul și filmele românești
- Piața cu legume și fructe proaspete
- Viața la țară, locurile copilăriei, pregătirile făcute de bunici
- Concediul de creștere a copilului
- Concursurile sportive la care participam
- Produsele românești de calitate
- Respectul, omenia, ajutorul, căldura, bunătatea, corectitudinea

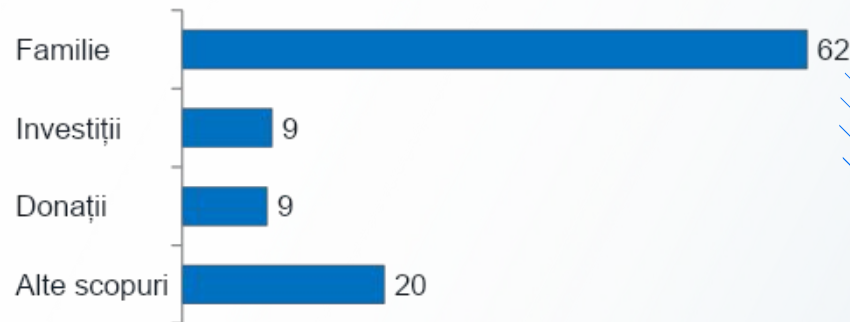
Relațiile directe cu țara

Trimiteți bani în România?

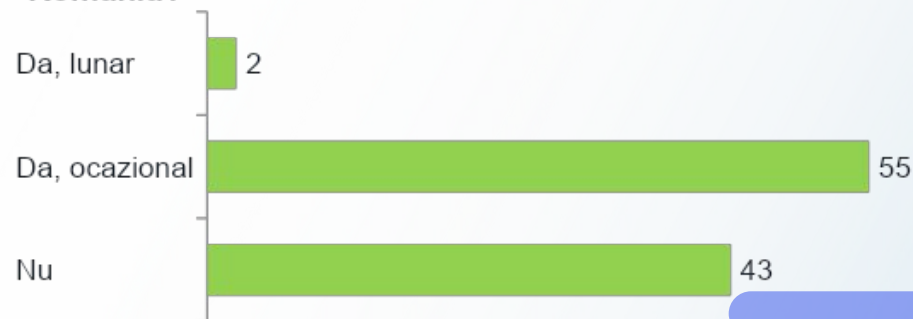

Procentul celor care trimit bani în țară a scăzut de la 81% în 2017 la 73% în 2025. Cele mai multe transferuri de bani către România le-au menționat cei stabiliți în Italia (80%), Irlanda (80%), Germania (77%), Olanda (77%), iar cele mai puține au fost la românii stabiliți în Portugalia (54%), Elveția (39%), Austria (33%), SUA (32%).

Dacă trimiteți bani, către cine îi trimiteți în principal?

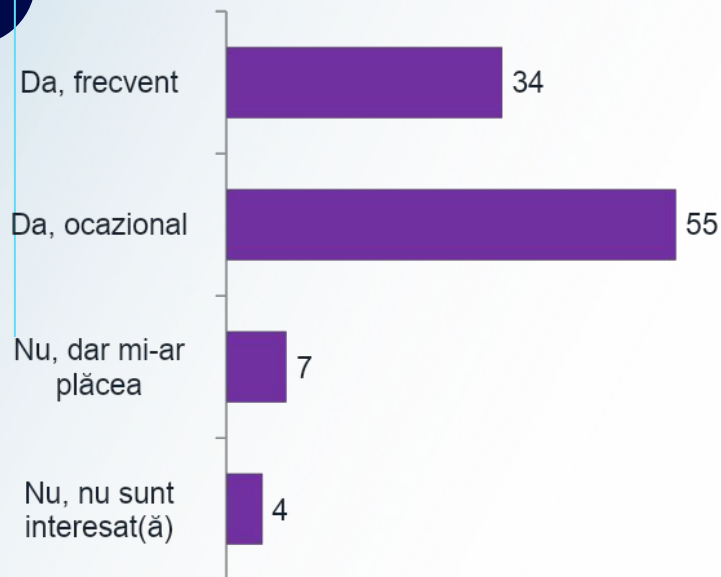

Trimiteți bunuri (obiecte, haine, alimente, etc.) în România?

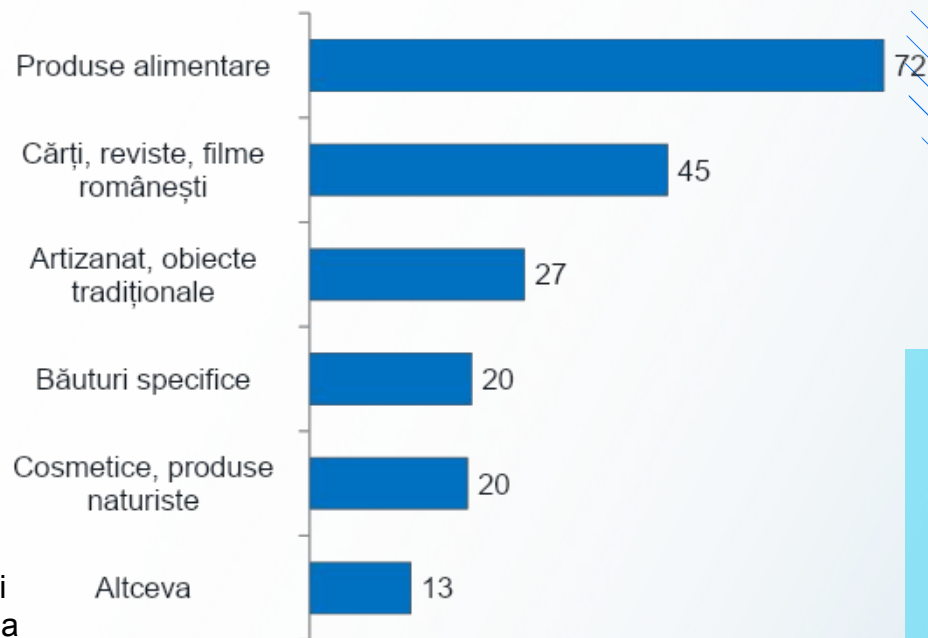

Produse românești

Ați cumpărat în ultimul an produse românești în țara în care locuiți?

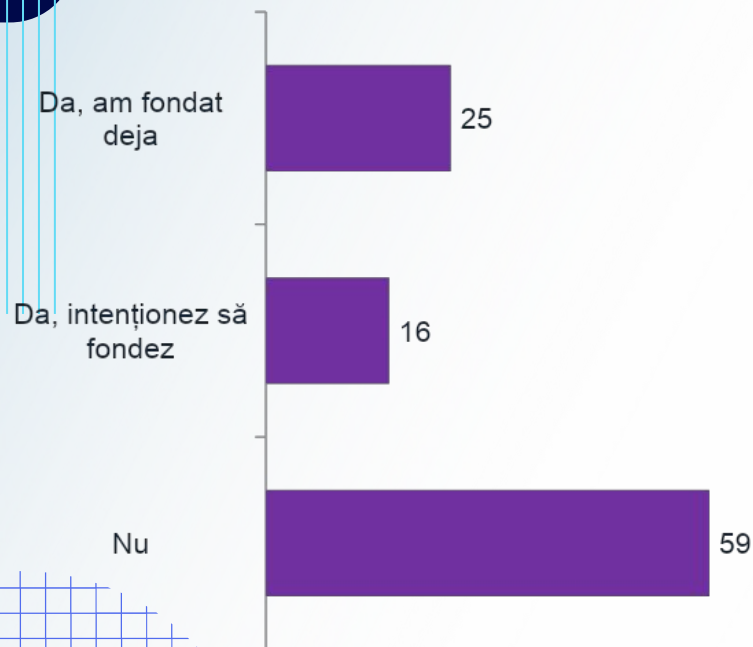
Ce tipuri de produse românești ați vrea să găsiți mai ușor în țara în care locuiți?

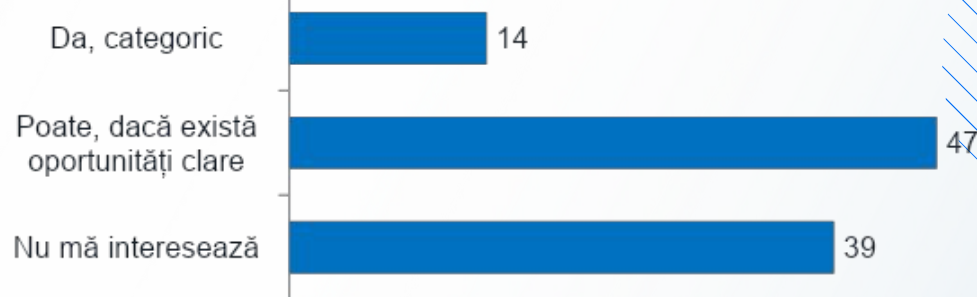
Au cumpărat frecvent produse românești în special cei stabiliți în Irlanda (52%), Marea Britanie (48%), Canada (43%), Spania (42%). Și cel mai puțin cei din SUA (16%), Elveția (17%), Franța (17%), Olanda (17%).

Afaceri românești

Ați fondat sau intenționați să fondați o afacere proprie în țara în care locuiți?

Ați fi interesat să dezvoltați o afacere în România, în parteneriat cu alți oameni din diaspora, din țara gazdă sau din România?

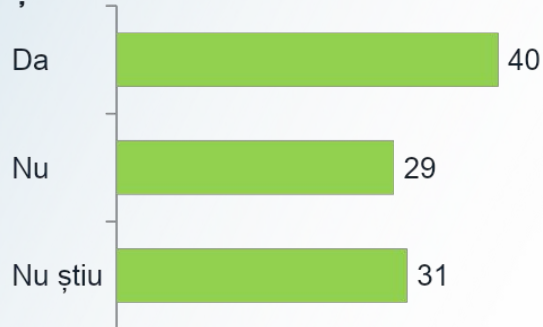

Ați investi în România?

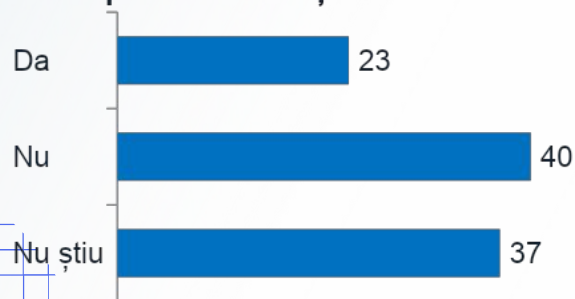
Investiții în România

Ați investi în România?

Dorința de a investi în România a scăzut de la 62% în 2015, la 56% în 2017, la 46% în 2019 și la 40% în 2025.

Considerați că România oferă oportunități atractive pentru investiții?

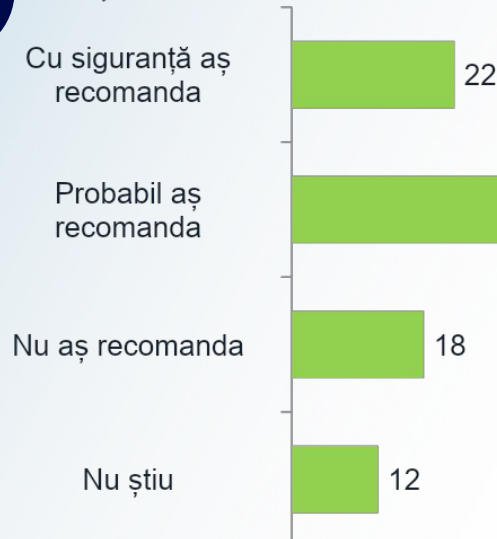

Dacă da, în ce domeniu ați investi?

- Agricultură
- Inteligența Artificială AI
- IT
- Sănătate
- Horeca
- Turism
- Educație
- Sport
- Inginerie
- Aviație
- Artă
- Imobiliare
- Bursa de valori
- Fonduri de investiții, finanțe
- Start up
- Construcții
- Asigurări
- Cercetare științifică
- Produse tradiționale
- Procesarea produselor alimentare
- Cabinet stomatologic
- Dezvoltare personală
- Copii și tineri
- Îngrijire bătrâni și persoane cu dizabilități
- Asistență medicală
- Patrimoniul cultural
- Fitness
- Protecția muncii
- Gastronomie
- Consultanță proiecte sociale
- Marketing
- Terenuri
- Energie
- Infrastructura de transport
- Arhitectură
- Consultanță de afaceri
- Organizarea de evenimente
- Curierat și servicii de logistică-mutări
- Apărare
- Farmacie
- Producție

Migrația altor români

În ce măsură ați recomanda altor români să se mute în țara în care locuiți?

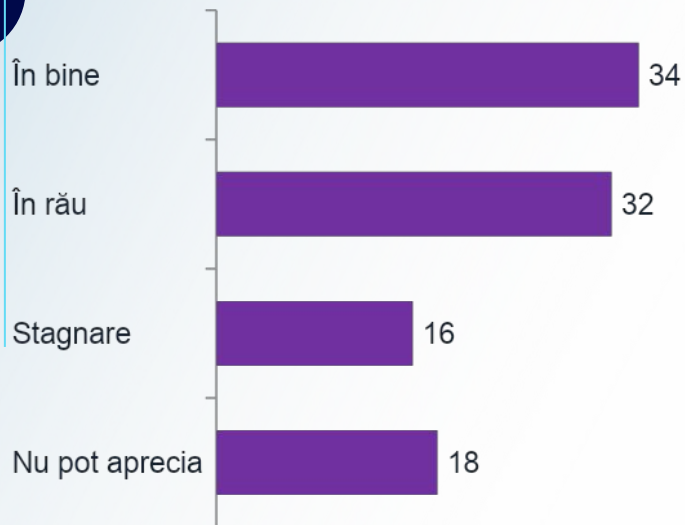
Ar recomanda altora să se mute în țara lor în special cei stabiliți în Olanda (65%), Irlanda (36%), Elveția (35%) și Austria (33%). Dar nu ar recomanda țara lor mai ales cei din Israel (33%), Grecia (26%), Italia (25%), SUA (23%) și Canada (22%).

Ce sfat ați da românilor care vor să emigreze?

- Să se gândească bine înainte, să aibă un plan bun
- Să nu emigreze, să se uite la ce lasă în urmă
- Să învețe bine limba statului ca să vadă oportunitățile de job și de viață mai bună
- Să se integreze bine în comunitatea locală
- Să fie deschiși la minte și să accepte diferențele
- Să trăiască un timp în țara respectivă înainte să emigreze
- Să învețe care îi sunt drepturile și cum să și le apere; să respecte legile, cultura, obiceiurile
- Să aibă o educație solidă
- Să fie dispus la multe sacrificii
- Să vorbească cu români din diaspora
- Să nu creadă că sunt mai proști decât localnicii
- Va munci mult și va fi plătit prost la început
- Să fie onești, respectuoși și muncitori
- Să își păstreze identitatea și limba
- Să își facă prieteni locali cât mai repede
- Să nu se îndepărteze de familie
- Să aibă răbdare, perseverență și deschidere
- Să fie conștienți că le va fi dor de țară
- Să nu ne facă de râs prin furturi, înșelăciuni, scandaluri
- Va fi muncă multă și puțină vacanță
- Să nu accepte să fie înjosiți, să fie demni, să nu se simtă vinovați
- Să vină cu bani de-acasă pt. 6-9 luni
- Depresia se instalează repede și românii nu se ajută, ci se dușmănesc
- Să cunoască aspecte legale: despre emigranți, despre bănci, permis, chirii
- Să facă totul legal, să respecte regulile
- Să fie atenți la firma de recrutare
- Să nu se vândă ieftin, dar să fie flexibil
- Să fie bine pregătiți profesional
- Să meargă la biserică des
- Vor pierde ani frumoși departe de cei dragi
- Să lase șmecheria acasă
- Să păstreze legătura cu țara
- Să nu bea, iar femeile să nu-și vândă corpul, să facă economii și să reziste tentațiilor

Informații despre România

Cum percepeți evoluția României în ultimii 5 ani?

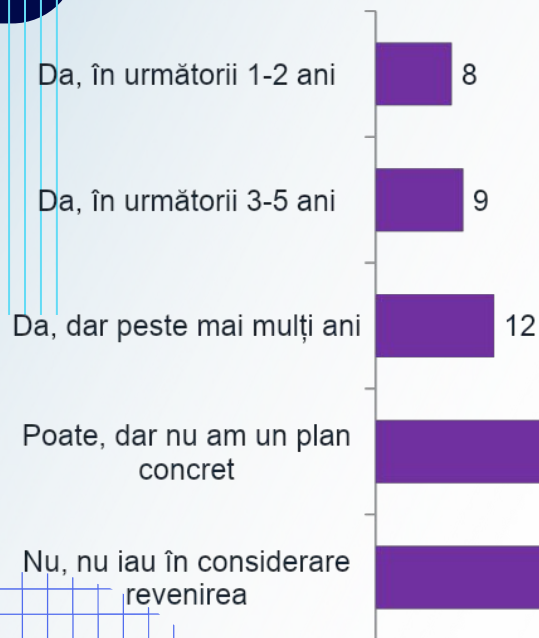
Percep evoluția în bine a României în special cei din SUA (48%), Elveția (48%), Germania (41%), Irlanda (40%). Văd evoluția în rău a României mai ales cei din Grecia (42%), Olanda (41%), Italia (40%), Belgia (39%).

Care este principala sursă de informare despre situația din România?

Întoarcerea în țară

Aveți în plan să vă întoarceți definitiv în România?

Ce factori v-ar determina să reveniți în România?

Care credeți că este cea mai mare dificultate cu care v-ați confrunta dacă ați reveni în România?

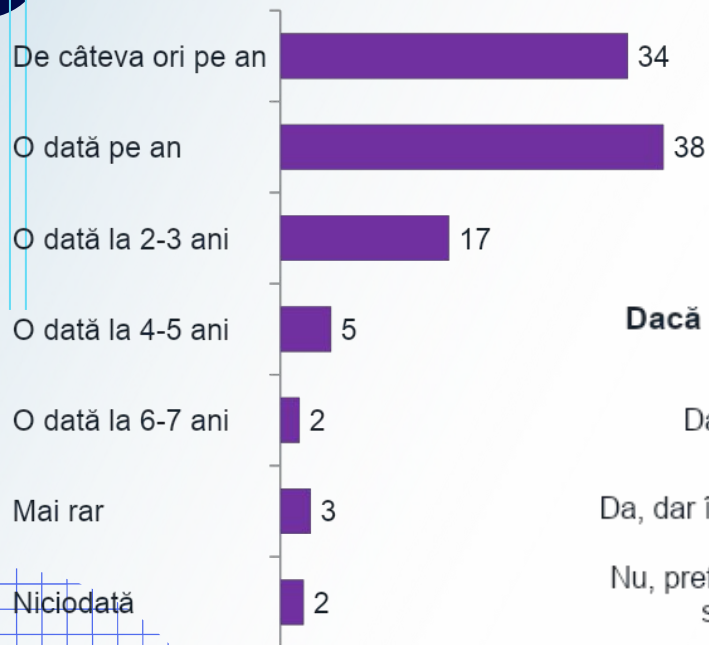

Întoarcerea în țară (II)

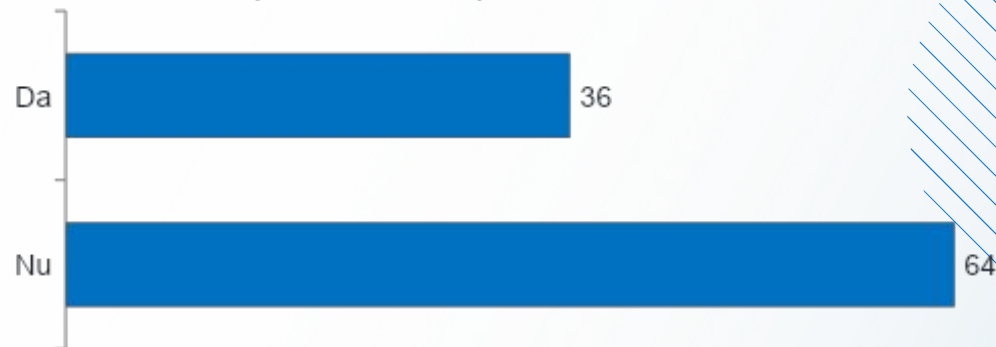
- În 2015 54% dintre românii din diaspora intenționau să se întoarcă în țară, iar în 2017 procentul crescuse la 70%. În 2025 doar 29% au în plan revenirea definitivă în România. Sunt decizi să se întoarcă acasă în special cei stabiliți în Israel (50%), Irlanda (40%), Italia (38%), Portugalia (37%), Olanda (35%), Spania (32%), Marea Britanie (31%). Cele mai puține repatrieri sunt ale românilor din Germania (24%), SUA (21%), Canada (21%), Franța (18%), Elveția (16%).
- Bărbații sunt mai dispuși să revină în țară decât femeile (36% versus 27%).
- Intenția de revenire în țară e cea mai mare la persoanele de 60-70 ani (39%), la cele cu studii elementare (48%) și la cele născute în Vechiul Regat (35%).
- Teamă de problemele legate de corupția din România a scăzut în ultimii 10 ani de la 83% la 43%.
- De asemenea a scăzut teama că nu vor avea acces la locuri de muncă de la 52% la 8%. Locurile de muncă din România au devenit atractive pentru 27% din cei aflați în diaspora.
- Apropierea de cei dragi a scăzut ca motiv al revenirii de la 58% la 39%. În schimb nivelul de trai din România este un motiv al revenirii ce a crescut de 3 ori în 10 ani, de la 17% în 2015 la 52% în 2025.

Relația cu România

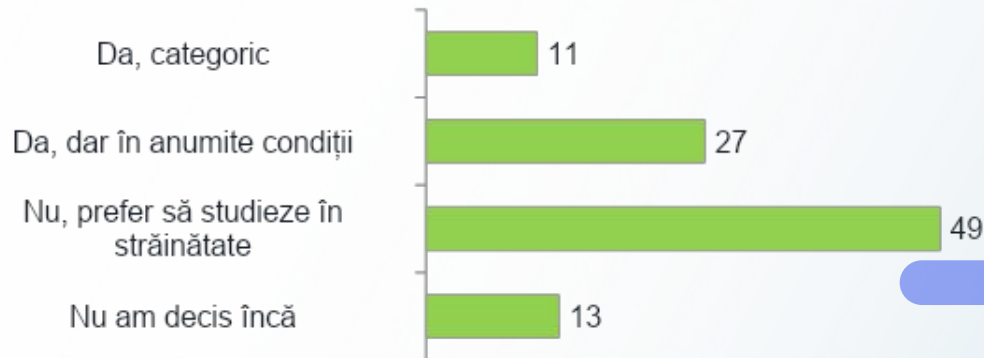
Cât de des ați venit în România de când v-ați stabilit în străinătate?

Aveți copii născuți în străinătate?

Dacă da, ați lua în considerare educarea lor în România?

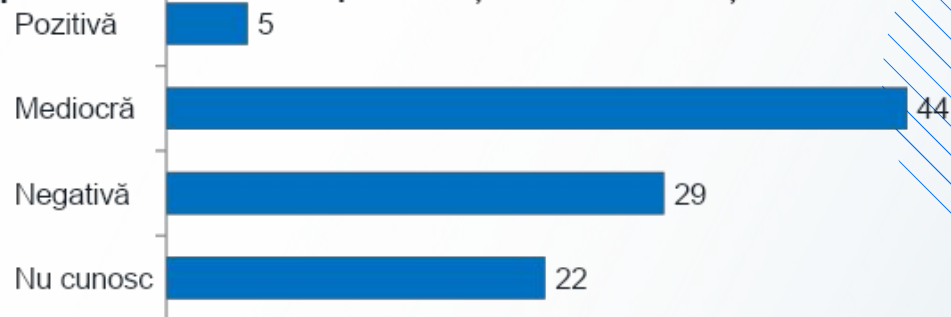

Relația politicianilor cu diaspora

Cât de bine considerați că este reprezentată diaspora românească în România (în media, în spațiul public, politic, etc.)?

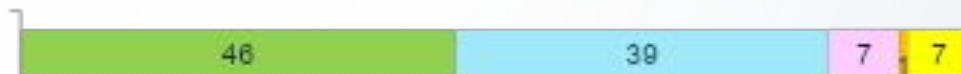
Cum apreciați relația oamenilor politici din România cu diaspora din țara în care locuiți?

În ce măsură sunteți de acord cu următoarele afirmații?

■ În foarte mare măsură ■ În mare măsură ■ În mică măsură ■ Deloc ■ Nu știu

Diaspora este neglijată de către politicienii români

Diaspora este folosită doar în scopuri electorale

Diaspora este bună doar ca să trimită bani în țară

Diaspora românească este mai unită decât alte diaspore

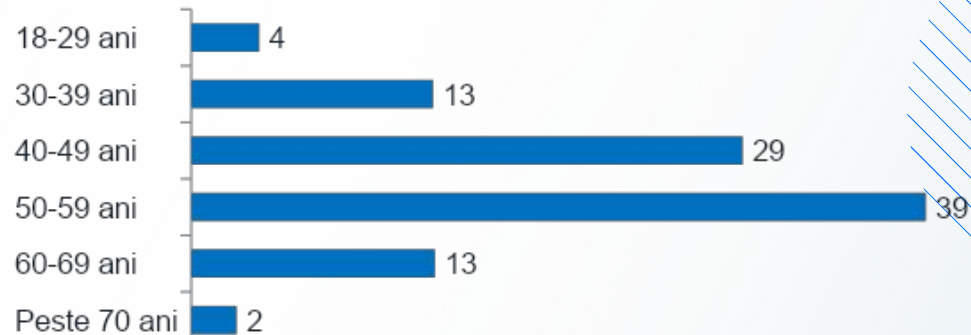

Date socio-demografice

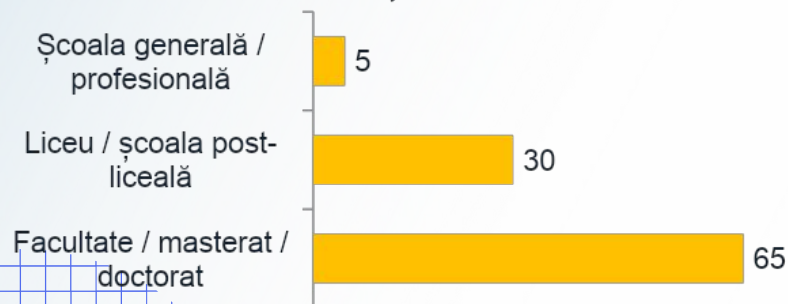
Sex

Vârsta

Ultima școală absolvită

Regiunea de care ați aparținut în România

